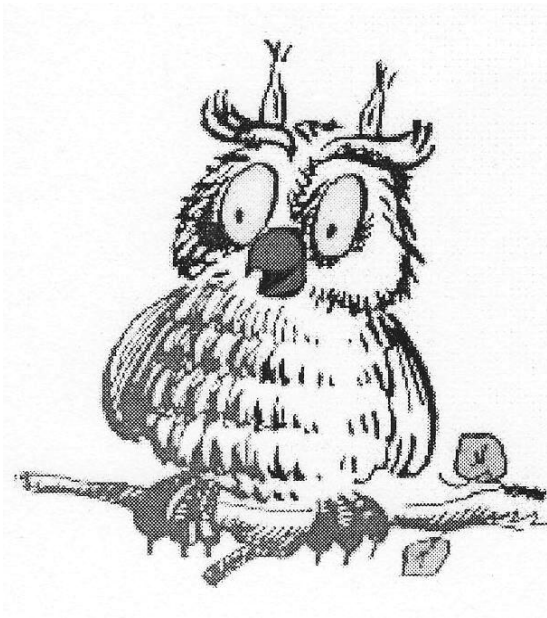

Тернопільський державний технічний університет
імені Івана Пулюя

Габрусєва Н.В.

З б і р н и к т е с т о в и х
з а в д а н ь
з ф і л о с о ф і ї

Тернопіль – 2013 р.

ЗМІСТ

МОДУЛЬ І.		
Тест № 1:	Філософія як специфічний тип світогляду	1-6
Ключ до тесту № 1		6-7
Основні етапи історії філософії		
Тест № 2:	Становлення і розвиток філософського знання Філософія стародавнього Сходу (Індія і Китай); Західно-європейська філософія (Античність, Середньовіччя, Відродження)	7-11
Ключ до тесту № 2		11-12
Тест № 3:	Сучасна філософія та передумови її виникнення	12-16
Ключ до тесту № 3		16-17
Тест № 4:	Українська філософська думка.	17-21
Ключ до тесту № 4		22
МОДУЛЬ ІІ. Теорія філософії		
Тест № 5:	Онтологія	22-28
Ключ до тесту № 5		28-29
Тест № 6:	Гносеологія.	29-34
Ключ до тесту № 6		35
Тест № 7:	Діалектика	35-41
Ключ до тесту № 7		41-42
Модуль ІІІ		
Тест № 8:	Філософські проблеми взаємодії людини, суспільства та природи	42-47
Ключ до тесту № 8		47-48

МОДУЛЬ І.

Тест № 1: Філософія як специфічний тип світогляду

1. СВІТОГЛЯД - ЦЕ:

- A. Сукупність чуттєвих та інтелектуальних уявлень людей про себе та про світ, в якому вони живуть.
- B. Знання про космос, наукову картину світу.
- C. Розділ філософії про виникнення, становлення та розвиток світобудови.
- D. Все перераховане.

2. ВКАЖІТЬ ДОФІЛОСОФСЬКІ ТИПИ СВІТОГЛЯДУ:

- A. Науковий.
- B. Іудаїстський, ісламський, буддистський, християнський.
- C. Первісний, первісно-релігійний, міфологічний.
- D. Усе перераховане.

3. ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ПЕРВІСНОГО СВІТОГЛЯДУ:

- A. Примітивність та оптимізм.
- B. Віра в надприродні сили.
- C. Емпіризм, синкретичність, тотожність індивідуальної та суспільної свідомості.
- D. Усе перераховане.

4. ЕМПІРИЗМ - ЦЕ:

- A. Практичний досвід.
- B. Віра тільки в особистий досвід.
- C. Критичне відношення до недосвідного (наприклад логічного) знання.
- D. Обмеженість знання чуттєво-предметним досвідом.
- E. Все перераховане.

5. СИНКРЕТИЧНІСТЬ СВІТОГЛЯДУ - ЦЕ:

- A. Колективна свідомість.
- B. Рабська свідомість яка не вміє мислити самостійно.
- C. Системний погляд на людину і світ.
- D. Нерозділеність емоційної, інтелектуальної, мовної та моторної активності людей.
- E. Все перераховане.

6. СПЕЦИФІКА ПЕРВІСНО-РЕЛІГІЙНОГО СВІТОГЛЯДУ -

- A. В вірі в надприродні сили.
- B. В появі основ теоретичного мислення.
- C. Кінець панування лише емпіричного мислення.
- D. Все перераховане

7. ФЕТИШИЗМ - ЦЕ:

- A. Віра в прикмети.
- B. Використання медальйонів та кулонів.
- C. Віра в чудодійну (надприродну) силу якоїсь речі.
- D. Все перераховане.

8. ТОТЕМІЗМ - ЦЕ:

- A. Форма первісного вірування в те, що якась тварина являється надприродним покровителем роду чи племені.
- B. Вчення про уявлення народів, які поклонялись кам'яним(або зробленим з інших матеріалів) ідолам.
- C. Віра в богів з тваринними головами.
- D. Все перераховане.

9. АНІМІЗМ - ЦЕ:

- A. Віра в надприродних духовних двійників.
- B. Віра в те, що причини всього що відбувається з людьми, знаходяться в надприродному світі.
- C. Віра в одухотвореність та розумність всіх природних явищ та предметів.
- D. Усе перераховане.

10. МАГІЯ - ЦЕ:

- A. Брехня, яку придумали шарлатани-чарівники для того щоб дурити наївних людей.
- B. Віра в надприродну силу ритуальних дій (словесних та предметних) з метою вплинути на хід подій або на долю конкретної людини.
- C. Середньовічне вчення про "еліксир життя", "філософський камінь" і т.д.

11. МІФОЛОГІЧНИЙ СВІТОГЛЯД - ЦЕ:

- A. Віра в казкових, нереальних істот.
- B. Присвоєння людських рис (антропологізація) природних явищ.
- C. Образне, чуттєво-художнє сприйняття та розуміння людини та світу.
- D. Усе перераховане.

12. ФІЛОСОФІЯ - ЦЕ:

- A. Любов до розуму.
- B. Наука про Всесвіт.
- C. Любов до мудрості.
- D. Вчення про істину, добро та красу.

13. ОСНОВНЕ ПИТАННЯ (ПРОБЛЕМА) ФІЛОСОФІЇ (ЗА Ф. ЕНГЕЛЬСОМ):

- A. Вчення про безсмертя індивідуальної душі.

- В. Питання про співвідношення поняття та предмету (душі та тіла, свідомості та матерії).
- С. Вчення про гармонійний розвиток особистості.
- Д. Проблема походження життя та розуму.
- Е. Вчення про людину та природне та суспільне середовище, яке її оточує.
- Ф. Усе перераховане.

14. ОНТОЛОГІЯ - ЦЕ:

- А. Вчення про буття та небуття абсолюту та людини.
- В. Вчення про хаотичність та системність Всесвіту.
- С. Розділ філософії, де вивчається походження і структуру світобудови.
- Д. Вчення про первинність та вторинність матерії та свідомості.
- Е. Все перераховане.

15. МЕТАФІЗИКА - ЦЕ:

- А. Вчення античних мислителів про незмінні та підвладні розуму сутності світобудови.
- В. Комплекс творів Арістотеля з "основ філософії", об'єднаних Андроніком Родоським у 1 ст. до н.е. за назвою "Метафізика".
- С. Термін, яким Гегель визначив недіалектичні філософські системи.
- Д. Явища та процеси, які неможливо пояснити за допомогою законів фізики.
- Е. Все перераховане.

16. ГНОСЕОЛОГІЯ - ЦЕ:

- А. Вчення про пізнавальні здібності людини.
- В. Вчення про методологію і методику пізнання.
- С. Теорія про істинність чи хибність знання та визначення критеріїв істини.
- Д. Все перераховане.

17. АГНОСТИЦИЗМ - ЦЕ:

- А. Заперечення наявності в загальних понять (якість, форма, матерія і т.д.) предмету, який би відповідав їм в реальному світі.
- В. Повне або часткове заперечення пізнаваності світу.
- С. Вчення древніх і середньовічних пустельників.
- Д. Все перераховане

18. МАТЕРІАЛІЗМ - ЦЕ:

- А. Обмеженість людини лише життєвими ("матеріальними") благами: їжа, житло, одяг, гроші і т.д.
- В. Визнання матерії першоосновою та першопричиною світобудови.
- С. Знання про приховані дрібні (фізичні та хімічні) частки речовини і поля.
- Д. Вчення К. Маркса, Ф. Енгельса, В.І. Леніна.
- Е. Все перераховане

19. ІДЕАЛІЗМ - ЦЕ:

- A. Людина що живе мріями, не звертає увагу на об'єктивну реальність.
- B. Вчення про ідеали та їх роль в житті.
- C. Філософське вчення про первинність свідомості і вторинність матерії.
- D. Буржуазна та релігійна ідеологія.
- E. Намагання зробити своє та суспільне життя ідеально істинним, добрим, красивим.

20. ДУАЛІЗМ - ЦЕ:

- A. Вчення про первинність, вічність та рівноцінність двох начал – свідомості та матерії.
- B. Вчення про незалежність в людині двох субстанцій – мислячої (духу) та просторової (матерії).
- C. Вчення про незалежність один від одного суб'єкта, що пізнає, і пізнаваного об'єкта.
- D. Прихильники двоїчної системи числення.
- E. Концепція про рівноправність любых протилежних начал: добра та зла, істини та омані і т.д.

21. МОНІЗМ - ЦЕ:

- A. Вчення про монополії.
- B. Вчення про єдиного Творця світу.
- C. Заклик до єднання людей.
- D. Визнання того, що в основі світобудови лежить якесь єдине нестворене начало, яке не може бути знищене.
- E. Вчення Лейбніца про монади.
- F. Все перераховане.

22. ФІЛОСОФІЯ ПО ВІДПОШЕННЮ ДО СВІТОГЛЯДУ:

- A. Світогляд і філософія – тотожні, позначають одне і теж саме.
- B. Філософія являється образно-емоційною складовою світогляду.
- C. Філософія є теоретичним ядром світогляду.
- D. Філософія узагальнює наукові знання людини.
- E. Світогляд входить до складу філософської позиції особистості.

23. ЩО НЕ Є ФУНКЦІЄЮ ФІЛОСОФІЇ?

- A. Світоглядна функція.
- B. Методологічна функція.
- C. Аксиологічна (цінністно-оцінна) функція.
- D. Кримінально-правова функція.

24. З ЯКИХ ДВОХ РІВНІВ СКЛАДАЄТЬСЯ СВІТОГЛЯД?

- A. Емоційно-образного та логіко-розсудочного.
- B. Практичного та теоретичного.
- C. Повсякденного і наукового.
- D. Індивідуального та суспільного.

Е. Об'єктивного та суб'єктивного.

25. СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО СВІТОГЛЯДУ (МИСТЕЦТВА) У ТОМУ, ЩО ВОНО:

- А. Виражене (крім літератури) в несловесних образах (музика, живопис, архітектура).
- В. Є розкриттям суб'єктивного враження художника а не об'єктивних якостей предмета.
- С. Більше має вплив на душевний стан людини, чим на результати її практичної діяльності.
- Д. Все перераховане.

26. НАУКОВИЙ СВІТОГЛЯД ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД ФІЛОСОФСЬКОГО ТИМ, ЩО:

- А. Відображає дійсність в формі лише істинних знань. Виражається тільки в понятійно-категоріальній формі.
- В. Абстрагований від особистісних якостей суб'єкта, що пізнає.
- С. Словесна форма вираження може бути замінена знаковою символікою.
- Д. Всім перерахованим.

27. ІСТОРИЧНІ ФОРМИ МАТЕРІАЛІЗМУ:

- А. Античний.
- В. Європейський.
- С. Метафізичний (=механічний).
- Д. Американський.
- Е. Антропологічний.
- Ф. Діалектичний.
- Г. Все, крім "європейського".
- Н. А, С, Е, Ф, Г.

28. ВИДИ ІДЕАЛІЗМУ:

- А. Об'єктивний.
- В. Побутовий.
- С. Діалектичний.
- Д. Суб'єктивний.
- Е. Антропологічний.
- Ф. Метафізичний.
- Г. Об'єктивний і суб'єктивний.
- Н. Побутовий та антропологічний.

29. ОБ'ЄКТИВНИЙ ІДЕАЛІЗМ:

- А. Визнає, що первинна по відношенню до матерії свідомість існує поза та незалежно від людини.
- В. Вважає, що свідомість не може бути об'єктом наукового (лише наукового) пізнання.

- С. Заперечує роль об'єктів у розвитку індивідуальної і суспільної свідомості.
- D. Все перераховане

30. СУБ'ЄКТИВНИЙ ІДЕАЛІЗМ:

- A. Стверджує що: "світ є комплексом відчуттів".
- B. Свідомість суб'єкта творить світ.
- С. Заперечує наявність будь-якої реальності поза свідомістю суб'єкта.
- D. Первинна свідомість є свідомість індивідуального суб'єкта і заперечує наявність якої-небудь реальності поза свідомістю суб'єкта.
- E. Все перераховане

КЛЮЧ до тесту №1

Номер питання	Номер відповіді
1	A
2	C
3	C
4	D
5	D
6	D
7	C
8	A
9	B
10	B
11	C
12	C
13	B
14	E
15	E
16	D
17	B
18	B
19	C
20	A
21	D
22	C
23	D
24	A
25	D
26	D
27	H
28	G
29	A

Основні етапи історії філософії

Тест № 2: Становлення і розвиток філософського знання

Філософія стародавнього Сходу (Індія і Китай);
Західно-європейська філософія (Античність, Середньовіччя,
Відродження)

1. ЯКІ З НИЖЧЕПЕРЕЛІЧЕНИХ ФІЛОСОФСЬКИХ СИСТЕМ ДАВНЬОЇ ІНДІЇ НЕ Є ОРТОДОКСАЛЬНИМИ:

- A. Санкх'я.
- B. Джайнізм.
- C. Вайшешика.
- D. Чарвака-локаята.
- E. Йога.

2. МЕТОЮ НІРВАНИ В БУДДИЗМІ Є:

- A. Досягнення щасливого життя.
- B. Пізнання самого себе.
- C. Звільнення від ланцюга перероджень.
- D. Здійснення всіх бажань.

3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЯКОЇ ФІЛОСОФСЬКОЇ СИСТЕМИ НАЗИВАЛИСЯ "ЧОТИРИ ШЛЯХЕТНІ ІСТИНИ":

- A. Даосизм.
- B. Буддизм.
- C. Джайнізм.
- D. Веданта.

4. ОСНОВНИМИ ПОНЯТТЯМИ ДАВНЬОКИТАЙСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ БУЛИ:

- A. Інь.
- B. Янь.
- C. Дао.
- D. Все перераховане.

5. ЧИЙМ ЕТИЧНИМ ПРИНЦИПОМ Є ПРИНЦИП СВЯЩЕННОГО НЕДІЯННЯ, ДОТРИМАННЯ "МІРИ РЕЧЕЙ":

- A. Цоу Янь.
- B. Лао-цзи.
- C. Ван чун.

D. Чарвака.

6. „ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО” МОРАЛІ КОНФУЦІЯ:

- A. Не бажай іншому того, чого не бажаєш собі.
- B. Мета виправдовує засоби.
- C. Поведінка людини залежить від ситуації.
- D. Не можна визначити загальних правил поведінки.

7. ПОНЯТТЯ „АТОМ”, ЯКЕ ПОЗНАЧАЛО ГРАНИЧНО МАЛУ МАТЕРІАЛЬНУ ЧАСТОЧКУ ВПЕРШЕ ВИКОРИСТАВ:

- A. Зенон.
- B. Фалес.
- C. Демокріт.
- D. Аристотель.

8. ПОНЯТТЯ „БУТТЯ” ВВІВ АНТИЧНИЙ ФІЛОСОФ:

- A. Геракліт.
- B. Платон.
- C. Парменід.
- D. Емпедокл.

9. ЧИСЛО ОСНОВОЮ СВІТУ ВВАЖАВ:

- A. Арістотель
- B. Платон
- C. Піфагор
- D. Емпедокл.

10. ЧИЙМ УЛЮБЛЕНИМ ВИСЛОВОМ Є: "ПІЗНАЙ САМОГО СЕБЕ":

- A. Емпедокл.
- B. Зенон.
- C. Сократ.
- D. Арістотель

11. ЯКЕ З ТВЕРДЖЕНЬ НАЛЕЖИТЬ СОКРАТУ:

- A. „Істина народжується в суперечці”.
- B. „Людина в силу своєї смертності не може досягнути істинного”.
- C. „Істинними можна вважати лише знання, перевірені на практичному досвіді”.

12. „СВІТ РЕЧЕЙ” ЗА ПЛАТОНОМ, ЦЕ –

- A. Предметно-чуттєвий світ що є спотвореною копією ідеальних первообразів.
- B. Предмети побуту .
- C. Економічна база суспільства
- D. Все перераховане.

13. „СВІТ ІДЕЙ” ЗА ПЛАТОНОМ, ЦЕ –

- A. Духовний світ конкретної особистості
- B. Світ вищих духовних сутностей, які являються першообразами речей
- C. Вищий надприродний світ, в якому живуть божества.
- D. Все перераховане

14. ОСНОВОПОЛОЖНИКОМ ФОРМАЛЬНОЇ ЛОГІКИ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- A. Сократ.
- B. Діоген.
- C. Демокріт.
- D. Арістотель.

15. АРІСТОТЕЛЬ ПОЯСНЮВАВ РУХ ЯК:

- A. Божественне втручання, що веде до еволюції всього сущого.
- B. Прагнення матерії набути форми.
- C. Зміну положення предметів в просторі і часі.

16. В ПІЗНЬОАНТИЧНИЙ ПЕРІОД РОЗВИВАЛИСЬ ВЧЕННЯ:

- A. Скептицизм.
- B. Неотомізм.
- C. Стоїцизм.
- D. Епікурейство.
- E. Все перераховане.

17. ОСНОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЛОСОФІЇ ПЕРІОДУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ:

- A. Геоцентризм.
- B. Теоцентризм.
- C. Антропоцентризм.
- D. Матеріалізм.

18. ЯКИЙ З ФІЛОСОФСЬКИХ НАПРЯМКІВ ЗАПЕРЕЧУВАВ МОЖЛИВІСТЬ ПІЗНАННЯ ЛЮДИНОЮ СВІТУ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЗУМУ, ОБСОЛЮТИЗУЮЧИ ВІРУ:

- A. Патристика.
- B. Схоластика.
- C. Апологети.

19. АПОЛОГЕТИ – це

- A. Захисники віри.
- B. Філософський напрямок, представники якого пропагували матеріалістичні ідеї в період Середньовіччя.
- C. Представники консервативного філософського напрямку, що опиралися на ідеї класиків Античної філософії.

20. ХТО РОЗГЛЯДАВ ЛЮДСТВО, ЯК " ГРАД БОЖИЙ" И "ГРАД ЗЕМНИЙ":

- A. Августин.
- B. Еріугена.
- C. Абеляр.
- D. Боецій.

21. "АНГЕЛЬСЬКИЙ ДОКТОР" - СИСТЕМАТИЗАТОР СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ СХОЛАСТИКИ ПІЗНЬОГО ПЕРІОДУ:

- A. Августин.
- B. Авіценна.
- C. Фома Аквінський.
- D. Еріугена.

22. П'ЯТЬ ДОВЕДЕНЬ БУТТЯ БОГА СФОРМУЛЮВАВ:

- A. К. Тертуліан.
- B. Августин Блаженний.
- C. Ф. Аквінський.
- D. Н. Кузанський.

23. Тест №11: НА КОГО З АНТИЧНИХ ФІЛОСОФІВ ОРІЄНТУВАЛИСЯ ПЕРЕВАЖНО ПРЕДСТАВНИКИ СХОЛАСТИКИ:

- A. Платон.
- B. Арістотель
- C. Демокріт.
- D. Піфагор.

24. РЕАЛІЗМ У СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ФІЛОСОФІЇ ОЗНАЧАВ:

- A. Єдино реальними є лише одиничні речі.
- B. Реальними є загальні поняття („універсалії”).

25. НОМІНАЛІЗМ У СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ФІЛОСОФІЇ ОЗНАЧАВ:

- A. Єдино реальними є лише одиничні речі.
- B. Реальними є і загальні поняття („універсалії”).

26. НАЗВА ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ ВКАЗУЄ НА ПОВЕРНЕННЯ:

- A. Уявлення про геоцентричну систему Птолемея.
- B. Античних традицій.
- C. Міфологічного уявлення про світ.
- D. Вчення апологетів про віру як основний елементи світопізнання.

27. ХАРАКТЕРНОЮ РИСОЮ ФІЛОСОФІЇ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ БУВ:

- A. Космоцентризм.

- В. Антропоцентризм.
- С. Реалізм.
- Д. Теоцентризм.

28. ТЕРМІН „УТОПІЯ” ВВІВ

- А. Т. Кампанелла.
- В. Т. Мор.
- С. Д. Бруно.
- Д. Б. Телезіо.

29. ДЕВІЗОМ ФІЛОСОФІЇ Н. МАКІАВЕЛЛІ БУЛО ТВЕРДЖЕННЯ:

- А. Мета виправдовує засоби.
- В. Людина завжди повинна бути метою а не засобом для досягнення мети
- С. Немає такої мети, для досягнення якої можна пожертвувати хоча б одним життям.

30. ІДЕЇ МИСЛИТЕЛІВ ПЕРІОДУ РЕФОРМАЦІЇ ЛЯГЛИ В ОСНОВУ:

- А. Католицизму
- В. Православ'я
- С. Протестантизму

КЛЮЧ до тесту №2

Номер питання	Номер відповіді
1	В, D
2	С
3	В
4	D
5	В
6	А
7	С
8	С
9	С
10	С
11	А
12	А
13	В
14	D
15	В
16	А, С, D
17	В
18	С
19	А

20	A
21	C
22	C
23	B
24	B
25	A
26	B
27	B
28	B
29	A
30	C

Тест № 3: Сучасна філософія, передумови її виникнення

1. В ПЕРІОД НОВОГО ЧАСУ:

- A. Відбувається перша НТР.
- B. Відбувається становлення християнства.
- C. Розвивається експериментальне природознавство.
- D. Відбувається становлення феодального ладу.

2. ВКАЖІТЬ ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПОЯСНЕННЯ ПРИРОДИ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ХАРАКТЕРНІ ДЛЯ ПЕРІОДУ НОВОГО ЧАСУ:

- A. Емпіризм та раціоналізм.
- B. Номіналізм та реалізм.
- C. Пантеїзм та деїзм.

3. В ОСНОВІ ПОДІЛУ НА ЕМПІРИЗМ ТА РАЦІОНАЛІЗМ ЛЕЖИТЬ СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ:

- A. Розумом і вірою.
- B. Розумом та досвідом.
- C. Органами чуття та інтуїцією.

4. ОСНОВОПОЛОЖНИКОМ ЕМПІРИЗМУ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- A. І. Кант.
- B. Т. Гоббс.
- C. Ф. Бекон.
- D. А. Шопенгауер.

5. ЕМПІРИСТИ ДОВОДИЛИ, ЩО ОСНОВНУ РОЛЬ В ПРОЦЕСІ ПІЗНАННЯ ВІДІГРАЄ ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА ЗА ДОПОМОГОЮ:

- A. Розуму.
- B. Безпосереднього контакту суб'єкта з об'єктом (досвіду).

- C. Високого рівня технічних засобів.
- D. Божого одкровення.

6. "НОВИЙ ОРГАНОН" – ХТО Є АВТОРОМ?

- A. Арістотель.
- B. Бекон.
- C. Маркс.
- D. Рассел.

7. "НЕМАЄ НІЧОГО В РОЗУМІ, ЧОГО КОЛИСЬ НЕ БУЛО Б У ПОЧУТТЯХ":

- A. Декарт.
- B. Берклі.
- C. Локк.
- D. Вольтер.
- E. Юм.

8. РАЦІОНАЛІСТИ ДОВОДИЛИ, ЩО ОСНОВНУ РОЛЬ В ПРОЦЕСІ ПІЗНАННЯ ВІДІГРАЄ:

- A. Органи чуття.
- B. Розум.
- C. Внутрішня інтуїція.
- D. Безпосередній контакт суб'єкта з об'єктом.

9. ЗАСНОВНИК ДЕДУКТИВНОГО МЕТОДУ В ТЕОРІЇ ПІЗНАННЯ ТА ОСНОВОПОЛОЖНИК РАЦІОНАЛІЗМУ:

- A. Берклі.
- B. Бекон.
- C. Декарт.
- D. Спіноза.

10. Б. СПІНОЗА ВИЗНАЧАВ ТАКІ АТРИБУТИ СУБСТАНЦІЇ

- A. Протяжність.
- B. Мислення.
- C. Маса.
- D. Об'єм.
- E. A і B.
- F. C і D.
- G. Все перераховане.

11. АВТОР "МОНАДОЛОГІЇ":

- A. Лейбніц.
- B. Гегель.
- C. Шопенгауер.
- D. Ясперс.

12. "МИСЛЮ - ОТЖЕ ІСНУЮ":

- A. Гельвецій.
- B. Спіноза.
- C. Декарт.
- D. Фіхте.

13. ОСНОВОПОЛОЖНИК НІМЕЦЬКОЇ КЛАСИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ:

- A. Ф. Ніцше.
- B. І. Кант.
- C. Г. Гегель.
- D. Л. Фейєрбах.

14. „КОПЕРНІКАНСЬКИЙ ПЕРЕВОРОТ” ЗДІЙСНЕНИЙ КАНТОМ

- A. В астрономії.
- B. В поясненні природи пізнавальної діяльності.
- C. В медицині.
- D. В сфері етики.

15. "ЛЮДИНА Є МЕТОЮ САМА ПО СОБІ, І НЕ МОЖЕ БУТИ ВИКОРИСТАНА ЯК ЗАСІБ"?

- A. Леонардо да Вінчі.
- B. Декарт.
- C. Кант.
- D. Маркс.

16. „РІЧ-У-СОБІ” ЗА КАНТОМ -

- A. Людська душа.
- B. Те, чим є об'єкт сам по собі, незалежно від нашого сприйняття.
- C. Життя після смерті.
- D. Все, що пізнається людиною за допомогою розуму.

17. "ОСНОВНІ ПРАЦІ І. КАНТА (ВИКЛЮЧІТЬ ЗАЙВЕ)

- A. Критика чистого розуму.
- B. Критика практичного розуму.
- C. Критика суспільного прогресу.
- D. Критика здатності судження.
- E. А і В.

18. АНТИНОМІЇ ЗА КАНТОМ:

- A. Логічні задачки що доводять неможливість руху.
- B. Протилежні рівноцінні твердження, через які можна пояснити ідеї душі, Бога та Всесвіту.
- C. Суспільні установки що нівелюють індивідуальність особистості.
- D. Все перераховане.

19. ТВОРЦЕМ ВЧЕННЯ ПРО АБСОЛЮТНУ ІДЕЮ Є:

- A. І. Кант.
- B. Г. Гегель.
- C. Л. Фейєрбах.
- D. Ф. Ніцше.

20. ФОРМУЛА Г.ГЕГЕЛЯ,, ТЕЗА-АНТИТЕЗА-СИНТЕЗА” ПОЯСНЮЄ:

- A. Хід наукового дослідження.
- B. Перехід від одного суспільного устрою до іншого.
- C. Будь-який рух та розвиток.
- D. Хід бесіди.

21. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФІЛОСОФІЇ Г. ГЕГЕЛЯ :

- A. Тотожності мислення і буття.
- B. Загального взаємозв'язку.
- C. Постійного розвитку.
- D. Все перераховане.
- E. Все крім п.1.

22. ОСНОВОПОЛОЖНИКАМИ ДІАЛЕКТИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ БУЛИ:

- A. Ф. Ніцше і А. Шопенгауер.
- B. З. Фрейд і Д. Юнг.
- C. К. Маркс та Ф. Енгельс.

23. СВІДОМІСТЬ ВВАЖАЄ ОДНІЄЮ З ФОРМ РОЗВИТКУ МАТЕРІЇ:

- A. Екзистенціалізм.
- B. Діалектичний матеріалізм.
- C. Об'єктивний ідеалізм.
- D. Механістичний матеріалізм.
- E. Суб'єктивний ідеалізм.

24. ВОЛЯ ДО ВЛАДИ ЛЕЖИТЬ В ОСНОВІ ТЕОРІЇ :

- A. А. Шопенгауера.
- B. Ф. Ніцше.
- C. Л. Фейєрбаха.
- D. С. К'єркегора.

25. ОСНОВОПОЛОЖНИКОМ ПСИХОАНАЛІЗУ Є:

- A. З. Фрейд.
- B. Д. Юнг.
- C. Е. Фромм.
- D. А. Камю.

26. ОФІЦІЙНОЮ РЕЛІГІЙНО-ФІЛОСОФСЬКОЮ ДОКТРИНОЮ ВАТИКАНУ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- A. Теологія визволення.
- B. Тейярдизм.
- C. Неотомізм.
- D. Неоплатонізм.

27. КОСМІЧНУ ВОЛЮ ОСНОВОЮ ВСЬОГО СУЩОГО ВВАЖАВ:

- A. Ф. Ніцше.
- B. А Шопенгауер.
- C. З. Фрейд.
- D. А. Камю.

28. ОСНОВОПОЛОЖНИКОМ ПОЗИТИВІЗМУ Є:

- A. І. Кант.
- B. К. Маркс.
- C. П'єр Тейяр де Шарден.
- D. О. Конт.

29. В ОСНОВІ „ФІЛОСОФІЇ ЖИТТЯ” ЛЕЖИТЬ ВЧЕННЯ:

- A. А. Шопенгауера.
- B. Ф. Ніцше.
- C. І. Канта.
- D. Л. Фейєрбаха.

30. ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМ ЦЕ:

- A. Офіційно визнана Ватиканом філософська теорія.
- B. Течія, що проголошує тотожність Бога і природи.
- C. Напрямок, який акцентує увагу на пізнанні зовнішнього світу через внутрішній світ людини
- D. Синонім діалектичного матеріалізму.

КЛЮЧ до тесту №3

Номер питання	Номер відповіді
1	A, C
2	A
3	B
4	C
5	B
6	B
7	B
8	B
9	C

10	E
11	A
12	C
13	B
14	B
15	C
16	B
17	C
18	B
19	B
20	C
21	D
22	C
23	B
24	B
25	A
26	C
27	B
28	D
29	A, B
30	C

Тест № 4. Українська філософська думка.

1. В ВЕЛЕСОВІЙ КНИЗІ:

- A. Узагальнено і систематизовано міфологічні уявлення праукраїнців.
- B. Подав свої основні ідеї основоположник укр. класичної філософії Г.Сковорода.
- C. Вперше в перекладі українських книжників прозвучали твори Арістотеля.
- D. Все перераховане.

2. „ВЕЛИКИЙ ТРИГЛАВ” В ПРАУКРАЇНСЬКІЙ МІФОЛОГІЧНІЙ ТРАДИЦІЇ СКЛАДАЛИ:

- A. Зевс, Арей, Гефест.
- B. Сварог, Перун, Свентовид.
- C. Ярило, Дажбог, Стрибог.
- D. Велес, Купайло, Лель.

3. ПРАУКРАЇНЦІ ПОДІЛЯЛИ СВІТ НА:

- A. Явь, Правь, Навь.
- B. Макрокосм, мікрокосм.
- C. Духовне, тілесне, небесне.
- D. Світ іде та світ речей.

4. СТАНОВЛЕННЯ ФІЛОСОФІЇ В КИЄВСЬКІЙ РУСІ ПОЧАЛОСЯ:

- A. з введення християнства.
- B. з відкриття братських шкіл.
- C. з наукової діяльності перших університетів та академій.

5. ХАРАКТЕРНІ РИСИ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ:

- A. Екзистенційність.
- B. Моральна спрямованість.
- C. Кордоцентризм.
- D. Антеїзм.
- E. Все перераховане.

6. ФІЛОСОФІЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ МАЛА:

- A. .... орієнтацію на соціальний захист.
- B. ...релігійно-етичну спрямованість.
- C. ...основною метою систематизацію та опрацювання міфологічних уявлень праукраїнців, зокрема Велесової книги.

7. „СЛОВО ПРО ЗАКОН І БЛАГОДАТЬ” НАПИСАВ:

- A. Володимир Мономах.
- B. Кирило Туровський.
- C. Митрополит Іларіон.
- D. Ярослав Мудрий.

8. ПРО „КОРОЛЯ-СТОРОЖА” ПИСАВ:

- A. Ф. Прокопович.
- B. С. Зизаній.
- C. С. Оріховський.
- D. М. Смотрицький.

9. ПРАЦЮ „ПРО ЄДНІСТЬ КОСТЬОЛА БОЖОГО”, ДЕ ПРАВОСЛАВ'Ю ПРОПОНУВАЛОСЬ ПРИЙНЯТИ ОСНОВНІ ДОГМИ КАТОЛИЦИЗМУ НАПИСАВ:

- A. І. Вишенський.
- B. П. Скарга.
- C. Ю.Дрогобич.
- D. К. Смолятич.

10. ПОЛЕМІСТИ ВИСТУПАЛИ:

- A. Проти окатоличування та ополячення.
- B. Проти марксизму.
- C. За воз'єднання України з Росією.
- D. Проти кріпосного права.

11. УКЛАДНИКОМ ПЕРШОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ БУВ:

- A. Ярослав Мудрий.
- B. М. Смотрицький.
- C. П. Орлик.
- D. М. Грушевський.

12. ДІЯЧІ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ДОСЛІДЖУВАЛИ ПРОБЛЕМИ:

- A. Матерії, руху, простору і часу.
- B. Сформулювали основні закони діалектики.
- C. Досліджували причинно-наслідкові зв'язки.
- D. Роль підсвідомості в формуванні поведінки людини.

13. ОСНОВОПОЛОЖНИКОМ УКРАЇНСЬКОЇ КЛАСИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- A. Ю. Дрогобич.
- B. Ф. Прокопович.
- C. Г. Сковорода.
- D. Т. Шевченко.

14. Г. СКОВОРОДА ВИДІЛЯВ ТРИ СВІТИ:

- A. Мікрокосм, макрокосм та світ Біблії.
- B. Світ матерії, свідомості та природи.
- C. Всесвіт, земля, підземний світ.
- D. Світ води, вогню та повітря.

15. ВЧЕННЯ ПРО ПОДВІЙНУ ПРИРОДУ ТРЬОХ СВІТІВ СФОРМУЛЮВАВ:

- A. Митрополит Іларіон.
- B. Г. Сковорода.
- C. П. Могила.
- D. Ф. Прокопович.

16. ТЕОРІЮ „СРОДНОЇ ПРАЦІ” СФОРМУЛЮВАВ:

- A. митрополит Іларіон.
- B. І. Вишенський.
- C. Данил Заточник.
- D. Г. Сковорода.

17. В УКРАЇНІ РОЗРОБКУ ФІЛОСОФІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ РОЗПОЧАЛИ:

- A. Засновники Києво-Могилянської академії.
- B. Митрополит Київський Іларіон.
- C. Хвильовий, Д. Донцов, В. Липинський.
- D. Члени Кирило-Мифодіївського братства.
- E. В. Винниченко.

Г. Члени Організації Українських націоналістів.

18. ДІЯЧАМИ КИРИЛО-МИФОДІЇВСЬКОГО ТОВАРИСТВА БУЛИ:

- А. Кирило і Мефодій.
- В. Шевченко, Костомаров, Куліш.
- С. Франко, Подолинський.
- Д. Грушевський і Винниченко.

19. СУТЬ АВТОНОМНО-ФЕДЕРАЛІСТСЬКОЇ ТЕОРІЇ ПОЛЯГАЄ:

- А. Україна на автономних засадах повинна ввійти в федерацію всіх слов'янських народів.
- В. Україна на автономних засадах повинна ввійти до складу Російської імперії.
- С. Україна на автономних засадах повинна об'єднатися з країнами Західної Європи.
- Д. До складу України на автономних засадах повинні ввійти найближчі землі сусідніх держав.

20. „КНИГУ БУТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ” НАПИСАВ:

- А. Т. Шевченко.
- В. П. Куліш.
- С. М. Костомаров.
- Д. М. Грушевський.

21. ВІДОМИМ ПРЕДСТАВНИКОМ КОРДОЦЕНТРИЗМУ (ФІЛОСОФІЇ СЕРЦЯ) БУВ:

- А. І. Франко.
- В. Л. Українка.
- С. П. Юркевич.
- Д. Т. Шевченко.

22. ОСНОВОПОЛОЖНИКОМ „ФІЛОСОФІЇ МОВИ” НА УКРАЇНІ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- А. М. Костомаров.
- В. П. Куліш.
- С. О. Потебня.
- Д. П. Юркевич.

23. АВТОРОМ „ХУТІРСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ” НАЗИВАЛИ:

- А. С. Оріховського.
- В. К. Смолятича.
- С. П. Куліша.
- Д. Т. Шевченка.

24. ЗАСНОВНИКОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТОЛОГІЇ НАЗИВАЮТЬ:

- A. М. Драгоманова.
- B. М. Грушевського.
- C. Д. Донцова.
- D. В. Винниченка.

25. ПЕРШИМ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ МОЖНА НАЗВАТИ:

- A. Л. Кравчука.
- B. М. Грушевського.
- C. В. Ющенко.
- D. В. Винниченка.

26. ПОНЯТТЯ „НООСФЕРА” ВПЕРШЕ ЗАСТОСУВАВ:

- A. В. Винниченко.
- B. 2.В. Липинський.
- C. 3. В. Вернадський.
- D. 4. М. Грушевський.

27. АВТОРОМ „КАТАХИЗИСУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ” БУВ:

- A. Д. Донцов.
- B. М. Хвильовий.
- C. М. Міхновський.
- D. В. Лесевич.

28. ОБҐРУНТУВАННЯ ІДЕЙ ІНТЕГРАЛЬНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ ТА МЕСІАНСЬКОЇ РОЛІ УКРАЇНИ НАЛЕЖИТЬ:

- A. Т. Шевченку.
- B. Д. Донцову.
- C. Д. Чижевському.
- D. І. Франку.

29. ПРЕДСТАВНИКОМ КОНКОРДИЗМУ („ФІЛОСОФІЇ ЩАСТЯ”) БУВ:

- A. М. Костомаров.
- B. Л. Українка.
- C. М. Гоголь.
- D. В. Винниченко.

30. ОДНИМ З ПЕРШИХ ДОСЛІДНИКІВ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ БУВ:

- A. Д. Чижевський.
- B. Д. Донцов.
- C. В. Липинський.
- D. В. Юринець.

КЛЮЧ до тесту №4

Номер питання	Номер відповіді
1	A
2	B
3	A
4	A
5	E
6	B
7	C
8	C
9	B
10	A
11	C
12	A
13	C
14	A
15	B
16	D
17	D
18	B
19	A
20	C
21	C
22	C
23	C
24	A
25	B
26	C
27	C
28	B
29	D
30	A

МОДУЛЬ II. Теорія філософії

Тест № 5. Онтологія.

1. ІДЕАЛЬНЕ - ЦЕ: (ВКАЗАТИ, ЩО НЕ ВХОДИТЬ У ПОНЯТТЯ ЦЬОГО ТЕРМІНУ) -

- A. Еталонне, абсолютно довершене.
- B. Мислиме.
- C. Шедевр художньої творчості.

- D. Похідне від матеріального.
- E. Протилежність реального.
- F. Властивість предмета, відбита у властивостях іншого предмета.

2. ДЕЇЗМ - ВЧЕННЯ ПРО ТЕ, ЩО:

- A. Бог є творцем світу.
- B. Бог, сотворивши світ, не вмішується в його закономірний розвиток.
- C. Вчення, що відкидає авторитарну ідеологію.
- D. Бог розчинений в світі.
- E. Індивідуальна душа рівна Богу.
- F. Усе перераховане.

3. ПАНТЕЇЗМ - ВЧЕННЯ ПРО ТЕ, ЩО:

- A. Всі релігії придумані людьми.
- B. Бог ховається за природою.
- C. Бога не існує, є тільки природа.
- D. Природа містить у собі Бога.
- E. Бог і Природа тотожні.

4. ДЕМІУРГ - ЦЕ: (ВКАЗАТИ НЕПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ)

- A. "Творець та батько цього Всесвіту".
- B. Творець нижчих богів.
- C. Творець світової душі і безсмертної людської душі.
- D. Творець космосу з першоматерії за вічним першообразом ейдосу (ідеї).
- E. Творець світобудови з нічого.
- F. Надприродне божество.

5. КОСМІЗМ - ЦЕ:

- A. Вчення про єдність людства та природи.
- B. Вчення про те, що людина є мікрокосмосом.
- C. Вчення про грамонізацію космічного і соціального життя.
- D. Вчення про те, що космос через людство реалізує ступені своєї досконалості.

6. СУБСТАНЦІЯ - ЦЕ:

- A. Внутрішня сутність, що визначає можливі форми матеріального та духовного буття.
- B. Середньовічний термін для визначення творця світобудови.
- C. Логічний термін для позначення об'єкта, що має властивості, але сам властивістю не є.
- D. Все перераховане.

7. АТРИБУТ – ВЛАСТИВІСТЬ ПРЕДМЕТА, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ:

- A. Невід'ємністю.
- B. Необхідністю.

- С. Істотністю.
- Д. Періодичністю.
- Е. Об'єктивністю.
- Ф. Причинністю.

8. ГІЛОЗОЇЗМ - ЦЕ:

- А. Вчення про всезагальну одухотвореність природи (універсуму).
- В. Вчення про "життєву силу".
- С. Вчення про надприродні сили.
- Д. Уявлення про космос як про живий організм.
- Е. Вчення про тотожність Бога і Природи.
- Ф. Вчення про рівнозначність двох начал світу - матеріального й ідеального.

9. ОБ'ЄКТИВНЕ: ВКАЗАТИ ЗАЙВИЙ ПУНКТ

- А. Само по собі існуюче.
- В. Незалежне від свідомості та волі людини.
- С. Одна з характеристик об'єкта.
- Д. Протилежність суб'єктивному.
- Е. Категорія, що не може бути застосована до думки.

10. СУБ'ЄКТИВНЕ : ВКАЗАТИ ЗАЙВИЙ ПУНКТ

- А. Духовне.
- В. Особисте.
- С. Індивідуально неповторне.
- Д. Сукупність почуттів і думок
- Е. Синонім поняття „душа”.
- Ф. Усе, що пов'язане із суб'єктом.
- Г. Спотворене сприйняття зовнішнього світу.
- Н. Внутрішній (культурний) світ людини.

11. РОЗВИТОК - ЦЕ ЗМІНА МАТЕРІАЛЬНИХ І ІДЕАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ:

- А. Об'єктивністю.
- В. Незворотністю.
- С. Закономірністю.
- Д. Причинністю.
- Е. Наступністю.
- Ф. Нагромадженням позитивного.
- Г. Направленістю.

12. ПРОГРЕС - ЦЕ:

- А. Розвиток в вигідному напрямку, тобто з користю.
- В. Нагромадження позитивних властивостей.
- С. Зміна системи в напрямку зміцнення цілісності, посилення можливостей, розширення впливу, значимості, ролі.

- D. Спрощення структури щоб вижити, пристосуватися, відмовившись від зайвих, громіздких деталей.
- E. Все перераховане.

13. ЯКІ ПОНЯТТЯ ВХОДЯТЬ У ЗМІСТ РУХУ:

- A. Розвиток.
- B. Зміна.
- C. Філогенез.
- D. Прогрес.
- E. Катаклізми
- F. Все перераховане.

14. СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ ПОЯСНЮЄ ПРОСТІР ЯК:

- A. Характеристика елементів світобудови з боку структурності, протяжності, співіснування и взаємодії.
- B. Пусте вмістище, де знаходиться речовина Всесвіту.
- C. Апріорні схеми почуттєвого пізнання.
- D. Мислительний конструкт для зручності користування матеріалом, який пізнається.

15. КОМУ НАЛЕЖАТЬ СЛОВА: "Як незмінний порядок частин часу, так незмінний і порядок частин простору... Час і простір складають ніби вмістище самих себе і всього існуючого"?

- A. Демокріт.
- B. Птоломей.
- C. Авіценна.
- D. Ньютон.
- E. Галілей.
- F. Ломоносов.
- G. Ейнштейн.

16. СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ ПОЯСНЮЄ ЧАС ЯК:

- A. Форма буття матерії, яка виражає послідовність розвитку та тривалість існування її параметрів.
- B. Форма чуттєвого сприйняття, яка впорядковує комплекси відчуттів.
- C. Вектор світового руху.
- D. Невідворотність майбутнього.
- E. Все перераховане.
- F. Усе перераховане, крім 2.

17. БУТТЯ. ЩО ЗАЙВЕ?

- A. Буття - космос, досконалий, вічний, матеріальний.
- B. Буття - світ ідей, що породжує предметно-чуттєвий світ.
- C. Буття - це поле Бога, що сам є істинне Буття.
- D. Буття - це природа в цілому.

- Е. Буття - це час існування чого-небудь від піщинки до Всесвіту.
- Ф. Буття - це зовнішній стосовно людини мир.
- Г. Буття - це предметний світ, який протистоїть суб'єкту який його пізнає.
- Н. Буття - це цілісність життя, матеріального і духовного.

18. ВИДИ МАТЕРІЇ:

- А. Речовина.
- В. Твори мистецтва.
- С. Електромагнітне поле.
- Д. Плазма.
- Е. Аура
- Ф. Вакуум.
- Г. Суспільство.

19. ФОРМИ РУХУ (ВІДЗНАЧИТИ ЗАЙВЕ):

- А. Механічний.
- В. Фізичний.
- С. Хімічний.
- Д. Археологічний.
- Е. Біологічний.
- Ф. Соціальний.

20. ФІЛОСОФСЬКЕ ВИЗНАЧЕННЯ ВЛАСТИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ:

- А. Вигляд в дзеркалі (воді, склі, металі і т.д.).
- В. Опір тискові, напору, нападу ("відбити напад противника").
- С. Здатність зберігати і відтворювати властивості систем, що впливають на об'єкт.
- Д. Зворотно пропорційна рівність в математиці.
- Е. Оптичне явище ("кут відображення рівний куті падіння").
- Ф. Усе перераховане.

21. ЯКІ ВИДИ ВІДОБРАЖЕННЯ ІСНУЮТЬ ДО СОЦІАЛЬНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ? ВИКЛЮЧИТИ ЗАЙВЕ.

- А. Неорганічне
- В. Технічне
- С. Географічне
- Д. Органічне.

22. ЯК МАТЕРІАЛІСТИ ПОЯСНЮЮТЬ СУТНІСТЬ СВІДОМОСТІ?

- А. Суб'єктивний образ об'єктивного світу.
- В. Спосіб відображення матерії, породжений самою матерією.
- С. Властивість високоорганізованої матерії - людського мозку.
- Д. Всезагальна властивість матерії, до певного часу існуюча в матерії в вигляді можливості.
- Е. Все перераховане.

23. У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ НЕОБХІДНА УМОВА, ПРИ ЯКІЙ ВИСОКООРГАНІЗОВАНЕ МАТЕРІАЛЬНЕ ТІЛО (МОЗОК) МОЖЕ ПОРОДИТИ СВІДОМІСТЬ?

- A. Наявність природної атмосфери і засобів існування.
- B. Певний тепловий режим.
- C. Інші люди (суспільні відносини).
- D. Час для поступового розвитку.
- E. Здорові органи чуття (очі, вуха і голосовий апарат).

24. ЧИМ ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ МИСЛЕННЯ ВІД ПОВЕДІНКИ ТВАРИН?

- A. Словесно-мовною, знаковою формою.
- B. Предметним змістом.
- C. Ідеальною образністю.
- D. Єднанням з несвідомим і підсвідомим.
- E. Різноманіттям і складністю.
- F. Наявністю рефлексії (самосвідомості).
- G. Все перераховане.

25. ХТО РОЗРОБИВ МЕТОДИКУ ПОСТАНОВКИ НА КОНТРОЛЬ СВІДОМОСТІ НЕСВІДОМИХ ПРОЦЕСІВ?

- A. Кант.
- B. Шопенгауер.
- C. Гартман.
- D. Бергсон.
- E. Фрейд.
- F. Юнг.
- G. Д.Н. Узнадзе.

26. ЧИ ВИЧЕРПУЄТЬСЯ ПСИХІЧНЕ СВІДОМІСТЮ?

- A. Так.
- B. Ні.

27. ЩО ДАЄ МОВА? ВИКЛЮЧИТИ ЗАЙВЕ.

- A. Система знаків, що служить засобом спілкування, мислення і вираження думок, почуттів.
- B. Сукупність понять (слів), правильно організованих і інформаційно насичених.
- C. Орган мови (вокації).
- D. "Дійсність свідомості".
- E. Спосіб розвитку, збереження та передачі культури.
- F. Частина (прошарок) людської діяльності.
- G. Матеріалізація ідеального відображення дійсності.

28. ЯКИМ ЧИНОМ ВЗАЄМОВІДНОСЯТЬСЯ СУСПІЛЬНА СВІДОМІСТЬ І ІНДИВІДУАЛЬНА?

- А. Суспільне визначає індивідуальне.
- В. Індивідуальне формує суспільне.
- С. Співіснують паралельно.
- Д. Діалектично взаємодіють.
- Е. Ніяк не взаємовов'язані.
- Ф. "Суспільна свідомість" - фікція, є тільки індивідуальні голови і індивідуальні свідомості.

29. ЧИ МОЖЕ ЛЮДСЬКЕ МИСЛЕННЯ НЕ МАТИ ВЛАСТИВОСТІ "БУТИ ІДЕАЛЬНИМ"?

- А. Так.
- В. Ні.

30. ЧИЇ СЛОВА: "Мова є практичною, існуючою для інших людей і тільки через це існуючою також і для мене самого, дійсною свідомістю"?

- А. Еразм Роттердамський.
- В. М. Кузанський.
- С. Френсіс Бекон.
- Д. Карл Маркс.
- Е. Володимир Соловйов.
- Ф. Ерїх Фромм.

КЛЮЧ до тесту №5

Номер питання	Номер відповіді
1	С
2	В
3	Е
4	Е
5	Д
6	А
7	А, В, С
8	А
9	С
10	Г
11	В, С, Г
12	Е
13	Ф
14	А
15	Д
16	А

17	E
18	A, C, D, F
19	D
20	C
21	B, C
22	E
23	C
24	G
25	E
26	B
27	C
28	D
29	B
30	D

Тест № 6: Гносеологія.

1. ГНОСЕОЛОГІЯ ВИВЧАЄ:

- A. Взаємодію людини, суспільства та природи.
- B. Природу пізнавальних можливостей людини та всі питання, так чи інакше пов'язані з процесом пізнання.
- C. Моральні відносини на індивідуальному і суспільному рівнях.
- D. Етапи розвитку цивілізації.

2. В ПРОЦЕСІ ПІЗНАННЯ ВИДІЛЯЮТЬ ТАКІ ОСНОВНІ ФОРМИ:

- A. Раціональна і чуттєва.
- B. Теоретична і практична.
- C. Емпірична і раціональна.
- D. Побутова (стихійна) і наукова.

3. ОСНОВНІ ФОРМИ ЧУТТЄВОГО ПІЗНАННЯ (ВІДЗНАЧИТИ ЗАЙВЕ)

- A. Відчуття.
- B. Споглядання.
- C. Сприйняття.
- D. Уявлення.

4. ОСНОВНІ ФОРМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ПІЗНАННЯ (ВІДЗНАЧИТИ ЗАЙВЕ)

- A. Думка.
- B. Поняття.
- C. Судження.
- D. Умовивід.

5. "Усі думки і дії нашої душі впливають з її власної сутності і не можуть бути сформовані почуттями"(Лейбніц). ДО ЯКОГО НАПРЯМКУ В ТЕОРІЇ ПІЗНАННЯ ВІДНОСИТЬСЯ ПОЗИЦІЯ АВТОРА ДАНОГО ВИСЛОВУ?

- A. Матеріалізм;
- B. Ідеалізм;
- C. Гілозоїзм;
- D. Раціоналізм;
- E. Психофізіологічний паралелізм.

6. СУЧАСНА ГНОСЕОЛОГІЯ ВВАЖАЄ, ЩО:

- A. Раціональне пізнання – основне, чуттєве – відіграє другорядну роль.
- B. Основний зміст знання людина здобуває за допомогою органів чуття, раціональне пізнання – систематизує отримані дані.
- C. Раціональне і чуттєве пізнання – дві сторони єдиного пізнавального процесу.
- D. Раціональне і чуттєве пізнання існують незалежно одне від іншого.
- E. Все перераховане.

7. ЯКЕ ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТА ПІЗНАННЯ Є НАЙБІЛЬШ ПРАВИЛЬНИМ:

- A. Активне начало процесу пізнання.
- B. Людина.
- C. Людство.
- D. Пасивне начало процесу пізнання.
- E. Вчений.

8. СУЧАСНА ГНОСЕОЛОГІЯ ВВАЖАЄ, ЩО:

- A. Світ існує об'єктивно, незалежно від свідомості і бажання людини.
- B. Реально існує лише те, що відображається в свідомості.
- C. Людина може до кінця пізнати все те, що відбувається в об'єктивному світі.
- D. В силу різних причин людина не здатна створити істинні знання, про те що відбувається в об'єктивному світі.
- E. Все перераховане.

9. СУЧАСНА ГНОСЕОЛОГІЯ ВВАЖАЄ, ЩО:

- A. Істинна носить конкретно-історичний характер.
- B. Знання людина здобуває для того, щоб застосувати їх на практиці.
- C. Людське пізнання носить активний і творчий характер.
- D. Всі явища, процеси і відношення в світі потрібно розглядати в процесі їх становлення та розвитку.
- E. Все перераховане.

10. ОСНОВНІ ЗАКони ДІАЛЕКТИКИ

- A. Справедливі і відносно процесу пізнання.
- B. Справджується тільки закон взаємного переходу якісних і кількісних змін.
- C. Стосуються лише неживої природи.
- D. Стосуються тільки суспільного життя людини.

11. В ЯКИХ СУДЖЕННЯХ РОЗКРИВАЄТЬСЯ СУТНІСТЬ ДРУГОЇ СТОРОНИ ОСНОВНОГО ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ?

- A. Чи здатне людство пізнати абсолютно все в світі?
- B. Чи здатне людство досягнути повного та вичерпного знання про все в матеріальному світі?
- C. Чи всі об'єкти дійсності можуть бути предметами нашого пізнання?
- D. Чи існує подібність між нашими відчуттями і матеріальними речами?

12. ЗГОДА З ЯКИМ СУДЖЕННЯМ НЕ ОЗНАЧАЄ АГНОСТИЦИЗМ?

- A. Людство ніколи не буде знати все про все.
- B. Всі наукові теорії не являються повним та вичерпним знанням про дійсність.
- C. В науці існують проблеми що не можуть бути остаточно вирішені.
- D. З розвитком науки і техніки людство дасть відповідь на всі питання.
- E. "Річ у собі" принципово не може бути пізнана.
- F. Всі наші знання є лише гіпотезами.

13.ЩО Є ПІЗНАВАНИМ З ПОГЛЯДУ САМОГО ПОСЛІДОВНОГО АГНОСТИКА?

- A. Світ.
- B. Свідомість.
- C. Я сам.

14. ЩО Є МЕТОЮ ПІЗНАННЯ:

- A. Прогрес.
- B. Щастя.
- C. Задоволення.
- D. Істина.
- E. Хороші оцінки.

15. В ЧОМУ ПОЛЯГАЄ НАЙВАЖЛИВІША МЕТА ТВОРЧОСТІ:

- A. Пошуки невідомого.
- B. Руйнування старого.
- C. Повторення вже відомого.
- D. Відкриття нового.
- E. Засіб від нудьги.

16. ЗНАННЯ, ЯК АДЕКВАТНЕ ТА ОБҐРУНТОВАНЕ ПЕРЕКОНАННЯ ВИЗНАЧАВ:

- A. Сократ.
- B. Арістотель.
- C. І. Кант.
- D. Л. Фейєрбах.
- E. Р. Декарт.

17. ВИДІЛІТЬ НАЙБІЛЬШ ПРИЙНЯТНЕ З ПОГЛЯДУ ДІАЛЕКТИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ ВИЗНАЧЕННЯ ІСТИНИ:

- A. Істина - це таке знання, керуючись яким ми досягаємо мети.
- B. Істина є тим, що просто и економно описує потік чуттєвих переживань людини.
- C. Істина - це знання, з яким всі погоджуються.
- D. Істина - це те що очевидне, що неможливо уявити собі по-іншому.
- E. Ні одне визначення не правильне.

18. БУДЬ-ЯКА ІСТИНА Є :

- A. Абсолютною.
- B. Відносною.
- C. Об'єктивною за формою існування.
- D. Суб'єктивною за змістом.
- E. Все перераховане.

19. ОСНОВНИМ КРИТЕРІЄМ ІСТИННОСТІ ЗНАНЬ ВВАЖАЮТЬ:

- A. Думку більшості.
- B. Ясність та виразність мислення.
- C. Корисність отриманих знань.
- D. Застосування на практиці.

20. ЯКІ З ПРИВЕДЕНИХ НИЖЧЕ ТВЕРДЖЕНЬ НЕ МОЖНА ЗАРАХУВАТИ ДО ІСТИННИХ?

- A. Всі люди смертні.
- B. Всі метали електропровідні.
- C. Перша світова війна почалася в 1914 році.
- D. Матерія первинна, свідомість вторинна.
- E. В лютому 1988 року було 29 діб.
- F. В одному кілометрі 1000 метрів.

21. ЯКЕ ТВЕРДЖЕННЯ МОЖНА ВВАЖАТИ ВІРНИМ?

- A. Все, що об'єктивно істинне, те моральне.
- B. Досягнення науки не можуть бути аморальними.
- C. Наукові теорії можуть бути як моральними, так і аморальними.
- D. Моральна оцінка відноситься тільки до використання наукових положень.

22. ЯКІ З ЗАЗНАЧЕНИХ НИЖЧЕ ОЗНАК ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ НАУКОВОЇ ТЕОРІЇ?

- A. Несуперечливість.
- B. Системність;
- C. Можливість бути перевіреною.
- D. Відтворюваність.
- E. Об'єктивність.
- F. Точність.
- G. Все перераховане

23. РОЗТАШУЙТЕ ПЕРЕРАХОВАНІ ФОРМИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ПОСЛІДОВНОСТІ, ЩО МАЄ МІСЦЕ В РЕАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ: 1) теорія; 2) факт; 3) гіпотеза; 4) проблема; 5) концепція.

- A. 1, 3, 2, 5, 4.
- B. 2, 4, 5, 3, 1.
- C. 5, 2, 4, 1, 3.
- D. 2, 4, 3, 5, 1.

24. НАЗВІТЬ ОСНОВНІ РІВНІ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ:

- A. Раціональний і чуттєвий.
- B. Емпіричний і теоретичний .
- C. Побутовий (стихійний) і практичний .

25. ЯКІ З НИЖЧЕ ПЕРЕРАХОВАНИХ МЕТОДІВ НЕ ВІДНОСЯТЬСЯ ДО ЕМПІРИЧНОГО РІВНЯ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ:

- A. Експеримент.
- B. Абстрагування.
- C. Спостереження.
- D. Вимірювання.
- E. Аналогія.

26. ВКАЖІТЬ, ДЛЯ ОДЕРЖАННЯ ЯКИХ ВИСНОВКІВ, ПЕРЕРАХОВАНИХ НИЖЧЕ, ПОТРІБНЕ ФАКТИЧНЕ РОЗЧЛЕНОВУВАННЯ ОБ'ЄКТА АБО ЯВИЩА НА ЧАСТИНИ, А В ЯКИХ ДОСИТЬ МИСЛЕННОГО АНАЛІЗУ? 1) Вода складається з водню і кисню; 2) Промінь світла складається з множини променів з різною довжиною хвилі; 3) Чуттєве пізнання включає в себе відчуття, сприйняття и уявлення; 4) Речення "Всі люди смертні" складається з підмета і присудка.

- A. 1, 3 та 2, 4.
- B. 1, 2 та 3, 4.

27. ВИДІЛІТЬ НАЙБІЛЬШ ВІРНІ ВИЗНАЧЕННЯ НАУКИ:

- A. Наука - це система знань, накопичених людством.
- B. Наука - це історично сформована форма людської діяльності, спрямована на пізнання і перетворення об'єктивної реальності.

- C. Наука - це форма виробництва духовних знань.
- D. Наука - це сукупність організацій та установ, в яких здійснюється пізнання дійсності і практичне втілення отриманих знань.
- E. Наука - це форма суспільної свідомості.
- F. Наука - одна з виробничих сил суспільства.
- G. Кожне твердження є вірним, проте вони виражають різні аспекти науки.

28. ФРАНЦУЗЬКИЙ ФІЛОСОФ ГЕЛЬВЕЦЬ ПОРІВНЮВАВ ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ ІЗ СУДОМ: 5 органів почуттів - це 5 свідків, тільки вони можуть повідомити істину. Його опоненти, однак, заперечували йому, говорячи, що він забув про суддю. Що мали на увазі опоненти під суддею?

- A. Інтуїцію.
- B. Уяву.
- C. Розум.
- D. Априорні форми чуття.

29. ЯКІ ФУНКЦІЇ В НАУКОВОМУ ПІЗНАННІ ВИКОНУЄ ТЕОРІЯ? ВІДЗНАЧТЕ НЕВІРНЕ.

- A. Завдання теорії - класифікувати об'єкти або явища світу.
- B. Теорія повинна описувати явища природи і суспільства.
- C. Мета будь-якої теорії - пояснення явищ.
- D. Головне завдання теорії - пророкування нових явищ, майбутніх подій.
- E. Теорія узагальнює, систематизує знання в деяку цілісну картину, здійснює синтез знань.
- F. Мета теорії - просто і економно викласти емпіричні дані.
- G. Все вірно.

30. ЯКІ ТИПИ СОЦІАЛЬНОГО ПІЗНАННЯ ВИДІЛЯЮТЬ? (ВКАЖІТЬ НЕВІРНИЙ):

- A. Гуманітарне знання.
- B. Юридичне знання.
- C. Соціально-економічне знання.
- D. Соціально-філософське знання.

КЛЮЧ до тесту №6

Номер питання	Номер відповіді
1	B
2	A
3	C
4	A
5	D

6	B
7	A
8	A, C
9	E
10	A
11	B
12	D
13	C
14	D
15	D
16	B
17	E
18	E
19	D
20	D
21	D
22	G
23	D
24	B
25	B, E
26	B
27	G
28	C
29	B, E
30	B

Тест № 7: Діалектика

1. ДІАЛЕКТИКА - це:

- A. Вміння сперечатись.
- B. Вчення про всезагальний зв'язок та розвиток всього суцього.
- C. Спосіб доводити існування надприродних явищ.
- D. Метод пізнання, протилежний метафізичній методології.
- E. Усе перераховане.

2. ХТО ВПЕРШЕ ЗАСТОСУВАВ СЛОВО "ДІАЛЕКТИКА"?

- A. Конфуцій.
- B. Будда (Гаутама).
- C. Фалес.
- D. Сократ.
- E. Августин.
- F. Платон.
- G. Леонардо да Вінчі.

Н. Декарт.

3. КОЛИ ВИНИКЛО ДІАЛЕКТИЧНЕ МИСЛЕННЯ:

- А. В античності.
- В. В Середні віки.
- С. У Новий час.
- Д. В філософії Гегеля.
- Е. В вченні К. Маркса.
- Ф. Формувалося загальними зусиллями з античності до сьогоднішніх днів.

4. У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ СПЕЦИФІКА АНТИЧНОЇ ДІАЛЕКТИКИ?

- А. В нерозробленості категоріального апарату.
- В. В умоглядності.
- С. У фрагментарності.
- Д. В наївному ототожненні форм мислення і форм буття.
- Е. Все перераховане.

5. ЯКІ ХАРАКТЕРНІ РИСИ СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ СХОЛАСТИЧНОЇ ДІАЛЕКТИКИ?

- А. Теоцентричність.
- В. Беззмістовність багатьох понять.
- С. Підміна генетичної наступності догматичною казуїстикою.
- Д. Змішання логічних аргументів догматичними постулатами.
- Е. Все перераховане.

6. ХТО Є ПРЕДСТАВНИКОМ ТЕОЛОГІЧНОЇ ДІАЛЕКТИКИ?

- А. Демокріт.
- В. Платон.
- С. М. Кузанский.
- Д. Спіноза.
- Е. Фейєрбах.
- Ф. Ленін.

7. ПРО КОГО ПИСАВ К. МАРКС І Ф. ЕНГЕЛЬС ПИСАЛИ "... уперше представив весь природний, історичний і духовний світ у вигляді процесу, тобто в безперервному русі, зміні, перетворенні і розвитку, і зробив спробу розкрити внутрішній зв'язок цього руху і розвитку" (Тв., т.20, с.23).

- А. Про Платона.
- В. Про Арістотеля.
- С. Про Фому Аквінського.
- Д. Про М. Кузанського.
- Е. Про Гегеля.
- Ф. Про Канта.
- Г. Про Шопенгауера.

8. ЩО НОВОГО ВНЕСЛИ В ДІАЛЕКТИКУ К.МАРКС І Ф.ЕНГЕЛЬС?

- A. Включили її в матеріалістичну філософію.
- B. Відкрили закони діалектики.
- C. Перетворили діалектику в вчення про пролетарську революцію.
- D. Створили нову діалектику, відкинувши все старе.
- E. Все перераховане.

9. ЧИ РОЗВИВАЛАСЯ ДІАЛЕКТИКА ПІСЛЯ К.МАРКСА І Ф.ЕНГЕЛЬСА?

- A. Так.
- B. Ні.

10. ЩО ДАЄ "АЛЬТЕРНАТИВА"?

- A. Взаємовиключні можливості.
- B. Взаємодоповнюючі можливості.
- C. Необхідність вибору з безлічі варіантів одного правильного.
- D. Протилежність.
- E. А та В.
- F. Все перераховане.

11. ТЕРМІН МЕТАФІЗИКА ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ:

- A. Протилежного діалектиці вчення.
- B. Однієї з основних праць Арістотеля.
- C. Методології мислення, пізнання.
- D. Уявлення про рух як механічне переміщення.
- E. Все перераховане.

12. ЕКЛЕКТИКА - ЦЕ:

- A. Некритичне змішання різних вчень.
- B. Помилкові судження.
- C. Поняття, уживане в астрономії.
- D. "Хвороба великих людей".
- E. Присвоєння чужих ідей.
- F. Все перераховане.

13. КРИТЕРІЙ РЕГРЕСУ - ЦЕ: (ВИДІЛІТЬ НЕПОТРІБНЕ)

- A. Виродження.
- B. Енергетичне послаблення.
- C. Погана пристосованість до обставин, що змінюються.
- D. Руйнування.
- E. Підйом, розквіт.
- F. Деградація.
- G. Посилення тенденцій хаосу, анархії, стихійності.

14. МОДЕЛІ ДІАЛЕКТИЧНОГО РОЗВИТКУ:

- A. Спіраль.
- B. Конусоподібна спіраль.
- C. Пірамідовидна спіраль.
- D. Повторюваність старого на новому витку моделі складної спіралі.
- E. Все перераховане.

15. ЗАКОН - ЦЕ:

- A. Об'єктивний, необхідний, причинно-наслідковий зв'язок предметів, подій або їх елементів.
- B. Затверджені парламентом держави норми и правила організації суспільного життя.
- C. Це загальні теорії і концепції.
- D. Сутність матеріальних та духовних систем.
- E. Все перераховане.

16. СПЕЦИФІКА ЗАКОНІВ ДІАЛЕКТИКИ:

- A. Вони виконують світоглядну функцію.
- B. Діють в природі, суспільстві и мисленні, тобто носять всезагальний характер.
- C. Виконують методологічну функцію.
- D. Все перераховане.

17. ОСНОВНІ ЗАКони ДІАЛЕКТИКИ (ВИКЛЮЧИТИ ЗАЙВЕ):

- A. Кожне явище має свою причину.
- B. Зміна одного елемента в системі веде до зміни системи в цілому.
- C. Якісні зміни відбуваються на основі кількісних змін.
- D. Закон єдності і боротьби протилежних начал.
- E. Закон заперечення заперечення.
- F. Усе перераховане.

18. ЗАПЕРЕЧЕННЯ - ЦЕ:

- A. Заперечення типу: "сьогодні тепло" - ні, "сьогодні холодно".
- B. Перехід від старого до нового.
- C. Становлення нового, котре зберігаючи все позитивне, замінює старе.
- D. Повна відмова від старого.
- E. Перехід об'єкта системи що розвивається(змінюється) до нового стану, що забезпечує йому самозбереження, стабільність в нових умовах.
- F. Все перераховане.

19. ХТО ВИЗНАЧИВ "ТОТОЖНІСТЬ" ЯК ТЕ, ЩО ДОРІВНЮЄ САМОМУ СОБІ НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, В ОДНІЙ ВОНО РЕЧІ ЧИ В ДЕКІЛЬКОХ?

- A. Вольтер.
- B. Гегель.
- C. Ленін.

- D. Локк.
- E. Рассел.
- F. Л. Тічін.

20. ЯКІСТЬ - ЦЕ:

- A. Те, що робить предмет тим, чим він є.
- B. Сукупність основних властивостей об'єкта.
- C. Основа буття предмета, що визначає його просторово-часові форми.
- D. Конкретна визначена система.
- E. Усе перераховане.

21. КІЛЬКІСТЬ - ЦЕ:

- A. Числова визначеність якості.
- B. Властивості, які можна виміряти і порахувати.
- C. "Те, що може ділитися на складові частини".
- D. Довжина, ширина, об'єм, температура, площа, маса и т. д.
- E. B, D.
- F. Усе перераховане.

22. КАТЕГОРІЇ - ЦЕ: (ВИКЛЮЧИТИ НЕПОТРІБНЕ)

- A. Сходинки пізнання світобудови.
- B. Універсальні форми діяльності.
- C. Загальні поняття.
- D. Способи пізнання і перетворення дійсності.
- E. Коефіцієнт визначення професійних розрядів майстерності.
- F. Різновиди наукових знань.

23. ЯКА ФІЛОСОФСЬКА ТРАДИЦІЯ ВВАЖАЄ КАТЕГОРІЇ "АПРІОРНИМИ СХЕМАМИ РОЗУМУ", "ВРОДЖЕНИМИ ІДЕЯМИ, ЩО УПОРЯДКОВУЮТЬ СЕНСОРНІ ПОТОКИ"?

- A. Об'єктивний ідеалізм.
- B. Суб'єктивний ідеалізм.
- C. Дуалізм.
- D. Пантеїзм.
- E. Деїзм.
- F. Матеріалізм.

24. КОМУ НАЛЕЖАТЬ СЛОВА: "Я не можу собі уявити ніякої істинної активної діючої причини, крім духу... Але це не перешкоджає припущенню випадкових... причин" (які в дійсності є лише знаками)?

- A. Ф.Бекон.
- B. Берклі.
- C. Гегель.
- D. Ніцше.
- E. В.Соловйов

25. ФІЛОСОФСЬКІ КАТЕГОРІЇ ПО ВІДНОШЕННЮ ДО КОНКРЕТНО НАУКОВИХ -

- A. Мають гранично всезагальний характер.
- B. Можуть бути застосовані до природних, суспільних і пізнавальних явищ.
- C. Внутрішньо взаємопов'язані у єдину систему.
- D. Відображають світ як єдине ціле.
- E. Відіграють методологічну роль по відношенню к конкретнауккових понять.
- F. Усе перераховане.

26. ДЕТЕРМІНІЗМ - ЦЕ:

- A. Вчення про те, що все в світі має причину, все причинновзаємозалежне.
- B. Вчення, представники якого стверджують, що причину подій ми до кінця ніколи не можемо пізнати.
- C. Вчення про те, що всі причини пізнавані або наукою, або філософією, або релігією.
- D. Все перераховане.

27. ЯК НАЗИВАЄТЬСЯ ВЧЕННЯ ПРОТИЛЕЖНЕ ДЕТЕРМІНІЗМОВІ?

- A. Адетермінізм.
- B. Редетермінація.
- C. Дедетермінізація.
- D. Індетерміїнізм.
- E. Усе перераховане.

28. НАСЛІДОК - ЦЕ:

- A. Подія, яка по часу відбувається після тої події, яка її породжує.
- B. Особливий рід (в криміналістиці) пізнавальної діяльності.
- C. Результат чужої діяльності, який відрізняється від власної мети.
- D. Те, що завжди по часу відбувається за іншими подіям.
- E. Все перераховане.

29. ДІЙСНІСТЬ - ЦЕ:

- A. Реалізована можливість.
- B. Буття, визначене в часі і просторі.
- C. Об'єктивна реальність, конкретизована сукупністю різних ознак.
- D. Те, що є насправді.
- E. Відповідність (співвідношення, зв'язок) реальності ідеальному.
- F. Буття окремої речі, події, процесу.
- G. Все перераховане.

30. ФАТАЛІЗМ - ЦЕ:

- A. Вчення протилежне волюнтаризму.
- B. Вчення про те, що все наперед визначене і відбувається по необхідності.

- С. Вчення, що заперечує випадковість.
- D. Віра в "фатум" (рок, долю).
- Е. Все перераховане.

КЛЮЧ до тесту №7

Номер питання	Номер відповіді
1	B, D
2	D
3	F
4	E
5	E
6	C
7	E
8	A
9	A
10	F
11	E
12	F
13	E
14	E
15	E
16	D
17	A, B
18	F
19	D
20	E
21	E
22	E
23	B
24	B
25	F
26	A
27	D
28	A
29	G
30	E

Модуль III

Тест № 8: Філософські проблеми взаємодії людини, суспільства та природи

1. КОМУ З ФІЛОСОФІВ НАЛЕЖИТЬ ВИСЛІВ ПРО ТЕ, ЩО ЛЮДИНА - ЦЕ ПОЛІТИЧНА ТВАРИНА, ЇЇ СУСПІЛЬНА І ПОЛІТИЧНА ПРИРОДА НЕРОЗДІЛЬНІ:

- A. Сократу.
- B. Платону.
- C. Арістотелю.
- D. Цицерону.

2. ПОНЯТТЯ "СУСПІЛЬСТВО" ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ НАДЗВИЧАЙНО ШИРОКО. З ПРИВЕДЕНИХ ТЛУМАЧЕНЬ ВИБЕРІТЬ ФІЛОСОФСЬКЕ:

- A. Група людей одної професії, які створюють організацію засновану на спільних для них інтересах.
- B. Формально неорганізована група людей, яка проте має спільні інтереси та цінності (є спільний "стиль життя).
- C. Географічне утворення, пов'язане воєдино правовою системою та має визначене "національне обличчя".
- D. Сукупність людей та їх взаємовідносин.

3. ЯКИЙ ЕЛЕМЕНТ НЕ ВХОДИТЬ У ПОНЯТТЯ "ПРОДУКТИВНІ СИЛИ СУСПІЛЬСТВА"?

- A. Люди, озброєні знаннями і навичками праці.
- B. Знаряддя праці.
- C. Держава.
- D. Предмет праці.

4. НАЗВІТЬ ГОЛОВНУ ПРОДУКТИВНУ СИЛУ:

- A. Людина.
- B. Комп'ютер.
- C. Атом.
- D. Електрика.

5. ЯКИЙ ЕЛЕМЕНТ СТРУКТУРИ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ РОЗВИВАЄТЬСЯ БІЛЬШ ШВИДКИМИ ТЕМПАМИ:

- A. Предмет праці.
- B. Знаряддя праці.
- C. Людські ресурси (робоча сила).
- D. Всі названі елементи розвиваються одночасно.

6. ЯКІ З ПЕРЕРАХОВАНИХ ВІДНОСИН НЕ ВХОДЯТЬ У ВИРОБНИЧІ ВІДНОСИНИ:

- A. Відносини власності.
- B. Правові відносини.
- C. Відносини обміну.

D. Відносини споживання.

7. ВІД ЧОГО У ПЕРШУ ЧЕРГУ, ЗАЛЕЖИТЬ ДОЛЯ СУСПІЛЬНОГО ПРОГРЕСУ?

- A. Здоров'я нації.
- B. Розсудливості.
- C. Контролю людини над природою.
- D. Самовдосконалення на основі любові до інших людей.
- E. Ефективного вирішення глобальних проблем.
- F. Перемоги над силами зла.
- G. Всього перерахованого.

8. ХТО ВІДКРИВ ЗАКОН ВИЗНАЧАЛЬНОЇ РОЛІ МАТЕРІАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА:

- A. Арістотель.
- B. Г.В.Ф. Гегель.
- C. О. Конт.
- D. К. Маркс.

9. ПЕРШИМ ВИКОРИСТАВ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ "ФІЛОСОФІЯ ТЕХНІКИ"

- A. Г.В.Ф. Гегель.
- B. Е. Капп.
- C. К. Ясперс.
- D. М. Хайдеггер.

10. ЯК ПОТРІБНО РОЗУМІТИ ТЕХНІКУ:

- A. Як сукупність технічних пристроїв.
- B. Як сукупність різноманітних видів технічної діяльності по створенню цих пристроїв.
- C. Як сукупність технічних знань.
- D. Техніка включає все, що названо вище.

11. ЯК СПІВВІДНОСЯТЬСЯ ПОНЯТТЯ "ЛЮДИНА" І "ОСОБИСТІСТЬ"?

- A. Це тотожні поняття.
- B. Людина - це антропологічне поняття, особистість – соціальне.
- C. Людина є складовою біосфери, особистість - складова суспільства.
- D. Людина стає особистістю, коли опановує культурою і мораллю.
- E. Все перераховане.

12. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДУХОВНОСТІ (ВИКЛЮЧІТЬ ЗАЙВЕ):

- A. Всезагальний характер духовності.
- B. Духовність людина як ідеальність.
- C. Духовність як суб'єктний світ людини.

D. Духовність як типовість.

13. НАЗВАНО СТАДІЇ, ЩО ПРОХОДЯТЬ У СВОЄМУ РОЗВИТКУ ЦИВІЛІЗАЦІЇ. УКАЗАТИ ПОМИЛКОВУ:

- A. Зародження.
- B. Розквіт.
- C. Могутність.
- D. Занепад.

14. АБСОЛЮТНІ І ВІДНОСНІ ЦІННОСТІ В СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ:

- A. Абсолютних цінностей немає, тому що особистість - конкретно-історична.
- B. Абсолютні цінності: життя, добро, істина, краса визначають зміст життя особистості.
- C. Цінності діалектичні: це єдність абсолютного и відносного, вічного і конкретно-сторичного.

15. ВСТАВИТИ ПОТРІБНИЙ ВАРІАНТ: "У традиційному суспільстві переважало сільське господарство, в індустріальному - промисловість, у постіндустріальному - сфера послуг, у якій визначальну роль грає –

- A. Свобода.
- B. Інформація.
- C. Капітал.
- D. Національне самовизначення.

16. ВИДІЛИТИ СУЧАСНЕ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ВИЗНАЧЕННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЇ:

- A. Цивілізація - це синонім культури.
- B. Рівень, ступінь суспільного розвитку, матеріальної і духовної культури.
- C. Ступень суспільного розвитку яка йде наступною за варварством.
- D. Великомасштабна соціокультурна спільність людей і народів.

17. ЯКІ ФАКТОРИ ПРИВЕЛИ ДО ВИНИКНЕННЯ ПОНЯТТЯ "ОСОБИСТІСТЬ"?

- A. Економічні.
- B. Політичні.
- C. Географічні.
- D. Духовні.
- E. Індивідуальні - ріст самосвідомості.
- F. Все, крім 3.

18. ЧИМ Є ЦІННОСТІ В СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ?

- A. Цінності визначають зміст життя і призначення людини.

- В. Цінності - фактор детермінації поведінки особистості, граничні орієнтації її знань, інтересів і захоплень.
- С. Цінності - передумова самореалізації і самовдосконалення, фактор спілкування і з'єднання людей в соціальні та ін. групи.
- Д. Все перераховане.

19. ЯКИЙ З НАПРЯМКІВ В СУЧАСНІЙ ФІЛОСОФІЇ БАГАТО УВАГИ ПРИДІЛЯЄ ВИЗНАЧЕННЮ ПОНЯТЬ САМОТНОСТІ ЛЮДИНИ, ВОРОЖОСТІ ДО НЕЇ ОТОЧУЮЧОГО СВІТУ

- А. Неотомізм
- В. Герменевтика.
- С. Феноменологія.
- Д. Екзистенціалізм.
- Е. Структуралізм.

20. ЯКА ФІЛОСОФСЬКА ТЕЧІЯ ВВАЖАЄ ОСНОВНИМ МОТИВОМ І МЕТОЮ ЖИТТЯ ЩАСТЯ?

- А. Креаціонізм.
- В. Віталізм.
- С. Гедонізм.
- Д. Соліпсизм.
- Е. Евдемонізм.

21. ЩО ТАКЕ СВОБОДА?

- А. Свобода - це здатність самовизначення.
- В. Свобода - це здатність самореалізації.
- С. Свобода - це здатність самообмеження на основі внутрішньої самодисципліни.
- Д. Свобода - це бути в залежності тільки від самого себе.
- Е. Свобода - це пізнана і врахована в діяльності необхідність.
- Г. Свобода - це небажання знати необхідність.
- Г. Все перераховане.
- Н. Все, крім С та Г.

22. ДУМКУ ПРО РОЗМЕЖУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ ЗАПРОПОНУВАВ:

- А. Арістотель.
- В. Г. Гегель.
- С. К.Маркс.
- Д. В.І. Ленін.

23. ЯКЕ ТВЕРДЖЕННЯ Є ВІРНИМ:

- А. Правова держава може існувати тільки там і тоді, де і коли існує громадянське суспільство.
- В. Правова держава виключає громадянське суспільство.

- C. Поняття правової держави і громадянського суспільства тотожні.
- D. Помилкові всі запропоновані варіанти.

24. "Система ідей і теорій, цінностей і норм, ідеалів і директив дії, сприяє закріпленню або усуненню існуючих суспільних відносин. По своєму теоретичному змісту є сукупністю ідей, що відбивають у кінцевому результаті економічні відносини суспільства з позицій певного суспільного класу". ПРО ЩО ЙДЕ МОВА?

- A. Психологію.
- B. Моральність.
- C. Ідеологію.
- D. Щось інше.

25. ЯКА З ПЕРЕРАХОВАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ МАЙБУТНЬОГО Є НАЙБІЛЬШ АКТУАЛЬНОЮ?

- A. Нездатність передбачати і відвернути негативні наслідки НТР загрожує ввергнуть людство в термоядерну, екологічну або демографічну катастрофу.
- B. Зловживання досягненнями НТ прогресу (навіть в умовах певного контролю над їх використанням) може привести до створення тоталітарного технократичного режиму, в якому переважна більшість населення може на тривалий історичний строк опинитися під владою привілегійованої панівної еліти.
- C. Усунення цих зловживань, гуманістичне використання досягнень НТР в інтересах всього суспільства и кожної конкретної людини супроводжується прискоренням соціального прогресу.
- D. Все перераховане.

26. ФІЛОСОФІЯ ВИЗНАЧАЄ ПОНЯТТЯ НООСФЕРА ЯК:

- A. "Друга природа" (Маркс).
- B. Штучно створене середовище проживання.
- C. Об'єкт естетичного і морального відношення.
- D. Сфера розуму, область активного вираження наукової думки як головного фактора дії людини на навколишній світ.
- E. Все перераховане.

27. ЕКОЛОГІЯ - ЦЕ:

- A. Дім, житло, місцеперебування людини, пристанище. Колиска.
- B. Процес взаємодії суспільства і природи.
- C. Наука про взаємовідносини живих організмів з навколишнім середовищем.
- D. Все перераховане.
- E. А, С.

28. ЩО ЗАГРОЖУЄ СУЧАСНОМУ ЛЮДСТВУ?

- A. Близькість екологічної катастрофи.

- В. Демографічний вибух.
- С. Термоядерна пожежа.
- Д. Все перераховане.

29. ЯКІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИХОДУ З ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ?

- А. "Замороження" виробництва.
- В. Скорочення народжуваності.
- С. Всьому людству погодитися з тими оптимістами, які під час землетрусу заспокоюють: "Громадяни, заспокойтесь, все утрясється".
- Д. Розгортання інформаційної (комп'ютерної), біотехнологічної революції - основи подолання перепон до об'єднання людства.
- Е. Утвердження як домінуючого типу світового господарства змішаної ринкової та соціально захищеної економіки з елементами конвергентного типу.
- Ф. Становлення принципу ненасилля і демократичної злагоди.
- Г. Об'єднавчі процеси духовного життя як в релігійному так і в суспільному варіанті.
- Н. Все, крім А, В, С.

30. ФУТУРОЛОГІЯ - ЦЕ:

- А. Планування.
- В. Прогнозування.
- С. Передбачення.
- Д. Вчення про майбутнє людства.
- Е. Область наукових знань, що охоплює перспективи соціальних процесів.
- Ф. В, Д, Е.
- Г. Все перераховане.

КЛЮЧ до тесту №8

Номер питання	Номер відповіді
1	С
2	Д
3	С
4	А
5	С
6	В
7	Е
8	Д
9	В
10	Д
11	Е
12	Д
13	С

14	C
15	B
16	D
17	F
18	D
19	D
20	E
21	G
22	B
23	A
24	C
25	D
26	D
27	E
28	D
29	H
30	F